

Số: 42/BC-HĐND

An Giang, ngày 15 tháng 5 năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả khảo sát của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh

Thực hiện Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân ngày 20 tháng 11 năm 2015; Chương trình số 04/CTr-HĐND ngày 30 tháng 12 năm 2022 về khảo sát, giám sát của Ban Dân tộc HĐND tỉnh năm 2023;

Ban Dân tộc HĐND tỉnh đã thành lập Đoàn khảo sát do ông Lê Văn Lĩnh - Phó trưởng Ban làm trưởng đoàn khảo sát việc triển khai nguồn vốn năm 2022, năm 2023 để thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) và miền núi tỉnh An Giang (sau đây gọi tắt là Chương trình) và việc tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè trên địa bàn của huyện Tri Tôn, An Phú và thị xã Tịnh Biên.

A. NHẬN XÉT CHUNG

Nhìn chung, các đơn vị được khảo sát đều xây dựng báo cáo theo đúng yêu cầu của Đoàn khảo sát, có đánh giá kết quả thực hiện, phân tích nguyên nhân, hạn chế, hướng dẫn Đoàn khảo sát thực tế tại một số cơ sở thờ tự có tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số. Tại các buổi làm việc, các đơn vị đã mời các thành phần có liên quan đến dự, các vấn đề Đoàn khảo sát đặt ra đều được các đơn vị giải trình làm rõ.

Qua nghiên cứu báo cáo, khảo sát thực tế và trao đổi tại buổi làm việc, Đoàn khảo sát ghi nhận công tác triển khai thực hiện Chương trình của các địa phương. Quá trình thực hiện đã bám sát sự chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh, đồng thời cũng đã nhận diện được những khó khăn và nỗ lực khắc phục. Việc tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè cũng gặp nhiều khó khăn về cơ sở vật chất. Từ thực tế trên, Đoàn khảo sát đề nghị UBND thị xã Tịnh Biên, các huyện Tri Tôn, An Phú tiếp tục phát huy những kết quả đạt được và kịp thời đề xuất, kiến nghị UBND tỉnh có những giải pháp tháo gỡ khó khăn trong quá trình thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia góp phần hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh cũng như tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số tại cơ sở thờ tự trong thời gian tới.

B. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI NGUỒN VỐN NĂM 2022, 2023 THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI VÙNG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ MIỀN NÚI VÀ TỔ CHỨC DẠY TIẾNG DÂN TỘC TẠI CÁC CƠ SỞ THỜ TỰ

I. Kết quả triển khai nguồn vốn năm 2022, 2023 để thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi

1. Kết quả thực hiện:

Để thực hiện các Chương trình MTQG trong đó có Chương trình MTQG phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi, UBND các huyện, thị xã đã kiện toàn Ban Chỉ đạo các Chương trình MTQG và Tổ giúp việc theo quy định. Các Ban Chỉ đạo có quy chế hoạt động, trong đó có phân công nhiệm vụ của Trưởng Ban, Phó trưởng Ban, các Ủy viên Thường trực và các thành viên.

Công tác triển khai các văn bản của Trung ương, của tỉnh và ban hành văn bản quản lý, điều hành của huyện, thị xã được thực hiện kịp tiến độ.

Các địa phương đã chủ động rà soát, tổng hợp danh sách các đối tượng thụ hưởng của từng dự án thuộc Chương trình trên cơ sở đảm bảo đúng đối tượng theo quy định tại Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản hướng dẫn có liên quan.

1.1 Nguồn vốn năm 2022

a) Thực hiện Quyết định số 2397/QĐ-UBND ngày 30 tháng 9 năm 2022 của UBND tỉnh về việc phân bổ chi tiết nguồn kinh phí sự nghiệp năm 2022 để thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh An Giang giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025:

- Thị xã Tịnh Biên: được phân bổ 6.152 triệu đồng, đã giải ngân 593 triệu đồng.

- Huyện Tri Tôn: được phân bổ 9.874 triệu, đã giải ngân 880 triệu đồng.

- Huyện An Phú: được phân bổ 699 triệu đồng, đã giải ngân 249 triệu đồng.

b) Thực hiện Quyết định số 2868/QĐ-UBND ngày 29 tháng 11 năm 2022 của UBND tỉnh Về việc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung phân bổ chi tiết kế hoạch vốn đầu tư công năm 2022 nguồn ngân sách Trung ương và nguồn ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh An Giang giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025:

- Thị xã Tịnh Biên: Được phân bổ 10.898 triệu đồng thực hiện cho 2 dự án: Dự án 1: Giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt là: 2.610 triệu đồng, đã triển khai thực hiện 3 danh mục công trình nước sinh hoạt với tổng kinh phí là 1.724 triệu đồng, còn lại 886 triệu đồng của dự án này chưa triển khai thực hiện được, do chưa có hướng dẫn lập dự án hỗ trợ về đất ở và nhà ở. Dự án 4: Đầu tư cơ sở hạ tầng thiết yếu, phục vụ sản xuất, đời sống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và các đơn vị sự nghiệp

công lập của lĩnh vực dân tộc là: 8.288 triệu đồng, huyện triển khai thực hiện 3 danh mục công trình.

- Huyện Tri Tôn: được phân bổ 11.013 triệu, giải ngân đạt khoảng 40% đối với Dự án 4. Còn vốn đầu tư công thuộc Dự án 1 là 6.652 triệu, chưa giải ngân do chưa có hướng dẫn.

- Huyện An Phú: được phân bổ 1.841 triệu đồng nhưng chưa giải ngân.

1.2 Nguồn vốn năm 2023

Thực hiện theo Quyết định số 3237/QĐ-UBND, ngày 30/12/2022 của UBND tỉnh về việc phân bổ kế hoạch vốn đầu tư công năm 2023 nguồn ngân sách Trung ương và nguồn ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh An Giang giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025:

- Thị xã Tịnh Biên: Được phân bổ 16.549 triệu đồng thực hiện cho 2 dự án, cụ thể: Dự án 1: Giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt là: 3.319 triệu đồng, huyện chưa triển khai được do chưa có hướng dẫn lập dự án hỗ trợ về đất ở và nhà ở. Dự án 4: Đầu tư cơ sở hạ tầng thiết yếu, phục vụ sản xuất, đời sống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và các đơn vị sự nghiệp công lập của lĩnh vực dân tộc là: 13.230 triệu đồng, huyện triển khai thực hiện 2 danh mục công trình.

- Huyện Tri Tôn: Được phân bổ 22.459 triệu đồng. Hiện vốn đầu tư công năm 2023 chưa thông qua HĐND huyện.

- Huyện An Phú: được phân bổ 1.257 triệu đồng, đã giải ngân 684.889.000 đồng.

2. Khó khăn, hạn chế và nguyên nhân

- Về vốn đầu tư công để thực hiện giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở: chưa có hướng dẫn về quy trình lập dự án đầu tư công đối với dự án này nên gặp khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện và ảnh hưởng tiến độ giải ngân đối với dự án. Định mức hỗ trợ thấp, không phù hợp với tình hình thực tế hiện nay nên không tổ chức thực hiện được.

- Về vốn sự nghiệp năm 2022: giao về cho huyện thực hiện Chương trình còn chậm làm ảnh hưởng đến tiến độ giải ngân; chưa có hướng dẫn cụ thể để triển khai thực hiện đối với các dự án: Dự án 1- tiểu dự án 1: Hỗ trợ chuyển đổi nghề; Dự án 3- nội dung 1: hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị; Dự án 9 - tiểu dự án 1: đầu tư phát triển kinh tế - xã hội các dân tộc còn gặp nhiều khó khăn, dân tộc có khó khăn đặc thù.

- Nguồn vốn đầu tư thực hiện Dự án 1 mặc dù đã có định mức hỗ trợ nhưng gặp nhiều khó khăn trong lập hồ sơ, danh mục dự án.

- Một số văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện của Trung ương, của tỉnh đối với các Dự án, Tiểu dự án chậm ban hành, cụ thể:

+ Dự án 1, nội dung hỗ trợ đất ở, nhà ở.

+ Tiêu dự án 2 của Dự án 3: Hỗ trợ phát triển sản xuất chuỗi giá trị, vùng trồng dược liệu quý, thúc đẩy khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp và thu hút đầu tư vùng đồng bào DTTS.

+ Tiêu dự án 1 của Dự án 9: Đầu tư phát triển kinh tế - xã hội các dân tộc còn gặp nhiều khó khăn, dân tộc có khó khăn đặc thù

- Theo khoản 5, Điều 14 của Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19/4/2022 Quy định cơ chế quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia có quy định về Tiêu chí lựa chọn dự án đầu tư xây dựng thực hiện theo cơ chế đặc thù “Thuộc danh mục loại dự án được áp dụng cơ chế đặc thù do UBND cấp tỉnh ban hành”. Tuy nhiên, hiện nay UBND tỉnh chưa ban hành danh mục được áp dụng cơ chế đặc thù, huyện khó khăn trong triển khai thực hiện.

- Tại Khoản 5, Điều 3 của Quyết định số 04/2023/QĐ-TTg ngày 23/2/2023 của Thủ tướng chính phủ quy định “Ngân sách Trung ương hỗ trợ bình quân 1.600 triệu đồng/km để đầu tư cứng hóa đường đến trung tâm xã chưa được cứng hóa”, tuy nhiên với định mức này rất khó thực hiện vì giá vật liệu xây dựng, tiền công lao động tăng cao, trong khi đó địa phương cũng gặp khó khăn trong việc vận động người dân đóng góp.

3. Kiến nghị của các đơn vị được khảo sát:

- Đề nghị tỉnh ban hành danh mục được áp dụng cơ chế đặc thù đối với Dự án 1, hướng dẫn lập hồ sơ dự án. (Tri Tôn)

- Đề nghị tỉnh kiến nghị Trung ương sớm có văn bản hướng dẫn các dự án, tiêu dự án và các nội dung của Chương trình cụ thể là các Dự án 1: Giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt; Tiêu dự án 2 của Dự án 3: Hỗ trợ phát triển sản xuất chuỗi giá trị, vùng trồng dược liệu quý, thúc đẩy khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp và thu hút đầu tư vùng đồng bào DTTS; Tiêu dự án 1 của Dự án 9: Đầu tư phát triển kinh tế - xã hội các dân tộc còn gặp nhiều khó khăn, dân tộc có khó khăn đặc thù để huyện khẩn trương triển khai thực hiện. (Tri Tôn, Tịnh Biên, An Phú)

- Đề nghị xem lại việc phân bổ vốn và hướng dẫn thực hiện Tiêu dự án 1 (Đầu tư phát triển kinh tế - xã hội các dân tộc còn gặp nhiều khó khăn) của Dự án 9 để tránh trường hợp rà soát đối tượng thụ hưởng không đúng quy định. (Tri Tôn)

- Kiến nghị chuyển nguồn vốn đầu tư công trung hạn của Dự án 1 năm 2022 sang năm 2023 thực hiện theo Quyết định số 2868/QĐ-UBND ngày 29 tháng 11 năm 2022 của UBND tỉnh An Giang. (An Phú)

II. Việc tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè

1. Tình hình tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè

Trong dịp hè, tại các chùa trên địa bàn huyện Tri Tôn¹, Tịnh Biên² tổ chức mở các lớp dạy chữ Khmer cho con em dân tộc Khmer trong phum, sóc. Tại các Thánh đường và Tiểu Thánh đường trên địa bàn huyện An Phú³ tổ chức dạy tiếng Chăm cho con em dân tộc Chăm.

Việc tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè góp phần tích cực vào việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

2. Khó khăn

Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho việc dạy và học tiếng dân tộc chưa đáp ứng nhu cầu, thiếu cơ sở vật chất phục vụ cho việc dạy học như: bàn, ghế, bảng; người tham gia giảng dạy không có chế độ thù lao.

3. Kiến nghị của các đơn vị được khảo sát

- Cả 03 đơn vị được chọn khảo sát đều đề xuất tỉnh xem xét ban hành chính sách hỗ trợ kinh phí để thực hiện hỗ trợ người đứng dạy, hỗ trợ trang thiết bị dạy và học (bàn, ghế, bảng, sách, vở) để khuyến khích người dạy và học sinh dân tộc thiểu số tham gia học nhằm góp phần giữ gìn, bảo tồn và phát huy tiếng nói, chữ viết của dân tộc thiểu số.

- Đề nghị Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh cần khảo sát, đánh giá chất lượng việc dạy chữ dân tộc thiểu số ở các chùa; thống nhất sử dụng chung bộ sách giáo khoa để các chùa giảng dạy (vì hiện nay các chùa sử dụng bộ sách giáo khoa không thống nhất, có chùa sử dụng bộ sách giáo khoa do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành, có chùa sử dụng bộ sách giáo khoa ở Campuchia ban hành).

C. KIẾN NGHỊ CỦA ĐOÀN KHẢO SÁT

I. Đối với UBND thị xã Tịnh Biên và các huyện Tri Tôn, An Phú

1. Trong quá trình triển khai thực hiện Chương trình, các địa phương cần bám sát văn bản chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh và nhu cầu thực tế của địa phương, phải xác định thứ tự ưu tiên trong đầu tư các dự án. Dự án nào không thực hiện được phải kịp thời báo cáo để UBND tỉnh có giải pháp xử lý.

2. Quan tâm đến giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Chỉ đạo và Tổ giúp việc Chương trình.

3. Sử dụng nguồn vốn được phân bổ đảm bảo đúng mục đích, đúng đối tượng và tiến độ thực hiện Chương trình.

¹ Tri Tôn có 34/37 chùa Phật giáo Nam Tông Khmer tổ chức dạy chữ Khmer trong dịp hè, với khoảng 2.337 lượt người tham gia học.

² Tịnh Biên có 19 chùa tổ chức dạy chữ trong dịp hè và 01 điểm tại nhà dân với 26 lớp (mỗi lớp có từ 1-2 người đứng lớp dạy). Số lượng các em học sinh tham gia học tại mỗi lớp dao động từ 10 đến 30 em, tùy theo địa bàn cư trú của dân cư ít hay nhiều.

³ An Phú có 6 điểm dạy với tổng số 32 phòng phòng học. Tổng số em tham gia học là 995 em

4. Tăng cường công tác đào tạo nghề, tạo việc làm, phát huy hiệu quả chính sách hỗ trợ chuyển đổi nghề theo Chương trình để góp phần giải quyết các vấn đề an sinh xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

5. Giữ mối liên hệ với Ban Dân tộc tỉnh để kịp thời thông tin, báo cáo tiến độ thực hiện, những khó khăn trong quá trình thực hiện Chương trình để có phương án tháo gỡ.

6. Nghiên cứu các giải pháp linh động, sáng tạo để tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, Nhân dân, qua đó huy động từ các nguồn lực xã hội để thực hiện Chương trình cũng như huy động từ Hội Khuyến học của cấp huyện, cấp xã để hỗ trợ các điểm tổ chức dạy tiếng dân tộc cho con em đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn.

7. Đối với UBND huyện An Phú: cần lưu ý việc xét duyệt đối tượng được bố trí ở tại khu dân cư cho đồng bào Chăm sao cho đảm bảo công khai, minh bạch, đúng tiêu chuẩn, tránh khiếu kiện; có giải pháp gìn giữ và phát huy giá trị Nhà truyền thống đồng bào Chăm gắn với phát triển du lịch của địa phương; nghiên cứu, vận dụng từ các nguồn vốn để xây dựng chợ trên địa bàn thị trấn Đa Phước (liên hệ Sở Công thương để được tư vấn, vận dụng Chương trình phát triển thương mại miền núi, vùng sâu, vùng xa và hải đảo giai đoạn 2021 – 2025 để xây dựng chợ).

II. Đối với UBND tỉnh

1. UBND tỉnh cần sớm phân bổ nguồn kinh phí thực hiện các nội dung chương trình để cấp huyện triển khai thực hiện kịp thời.

2. Ban hành văn bản chỉ đạo các địa phương thực hiện cơ chế lồng ghép tích hợp các nguồn vốn của các chương trình mục tiêu quốc gia theo Nghị quyết số 34/2022/NQ-HĐND ngày 12/12/2022 Quy định cơ chế lồng ghép nguồn vốn giữa các chương trình MTQG, giữa các chương trình MTQG và các chương trình, dự án khác trên địa bàn tỉnh An Giang giai đoạn 2021 - 2025 của Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành.

3. Chỉ đạo Ban Dân tộc tỉnh: phối hợp với các sở, ngành tỉnh nghiên cứu, đề xuất các phương án, giải pháp xử lý các kiến nghị của các địa phương được nêu tại báo cáo này; nắm chắc việc triển khai thực hiện từng dự án tại các huyện, thị xã để báo cáo UBND tỉnh đối với các dự án không thực hiện được; chủ động rà soát các văn bản hướng dẫn thực hiện Chương trình có nội dung chưa rõ về cơ sở pháp lý, cơ chế thực hiện để kịp thời kiến nghị sửa đổi, bổ sung các văn bản hướng dẫn thực hiện Chương trình làm cơ sở để các địa phương triển khai thực hiện.

4. Tiếp tục chỉ đạo các sở, ban ngành tỉnh và UBND cấp huyện thực hiện tốt công tác phối hợp trong triển khai thực hiện Chương trình MTQG phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

5. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát gắn với trách nhiệm cụ thể của từng cấp, từng ngành để kịp thời hướng dẫn các đơn vị triển khai thực hiện các nhiệm vụ được giao bảo đảm đúng quy định hiện hành

và tiến độ được giao. Đề ra mốc thời gian định kỳ rà soát tiến độ thực hiện, kết quả giải ngân vốn của Chương trình.

Trên đây là báo cáo kết quả khảo sát của Ban Dân tộc HĐND tỉnh về việc triển khai nguồn vốn năm 2022, 2023 để thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh An Giang và việc tổ chức dạy học tiếng dân tộc thiểu số (Khmer, Chăm) tại cơ sở thờ tự trong dịp hè trên địa bàn của huyện Tri Tôn, An Phú và thị xã Tịnh Biên báo cáo với Hội đồng nhân dân và Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy; HĐND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Ban Thường trực UBMTTQVN tỉnh;
- Các vị Đại biểu HĐND tỉnh;
- Các đơn vị được chọn khảo sát;
- Lãnh đạo VP: Tỉnh ủy, Đoàn ĐBQH – HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh;
- Lưu: VT, Phòng Công tác HĐND-R.

**TM. BAN DÂN TỘC
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Lê Văn Lĩnh